

Construint un projecte progressista

Jaume Bartumeu

Opinió

19.05.2015 02.00 h

El dissabte passat els delegats dels comitès locals de Socialdemocràcia i Progrés ens vam reunir en una assemblea, la primera que fem d'ençà la constitució d'SDP el 25 de maig del 2013. Aquesta reunió ens ha servit per nomenar una nova Comissió Política Nacional i, també, per elegir nous membres del nostre Consell Nacional. També ens ha servit per reordenar idees i replantejar un dels dilemes que ens preocupen: com podem obrir camí a una proposta progressista en un escenari polític dominat pel soroll retòric i pel bombardeig de declaracions intempestives.

Avui, allò que és trivial predomina sobre allò que és essencial. Allò que és important –per exemple: el futur de la nostra relació amb la Unió Europea– queda suplantat, emmascarat, confós en un maremàgnun de batalletes i episodis menors.

I precisament de la relació amb Europa hem parlat aquest dissabte amb la delegació del Partit Socialista de San Marino encapçalada pel president del seu grup parlamentari, Paride Andreoli, que ha participat a la nostra assemblea.

Som en un temps de crisi en el que res del que semblava assegurat fa només cinc anys pot donar-se per garantit ara.

Andorra porta ja set anys sota el signe de la recessió econòmica. Aquesta perllongació temporal i l'absència d'una esperança creïble a mig termini està fent minvar la confiança del país sobre el seu futur.

Però, a més, aquesta crisi transcendeix la situació econòmica i afecta directament l'Estat del benestar, el model d'Estat i la pròpia democràcia parlamentària. Les actituds autoritàries d'Antoni Martí en la sessió de control al Govern del dijous passat ho confirmen. I el silenci del Síndic davant la falta de respecte al Consell ho ratifica. D'alguna manera el conjunt de consensos bàsics sobre els que es va construir l'Andorra constitucional des del 1992, es troba ara en qüestió.

Les estructures polítiques d'Andorra, des de la forma constitucional de l'Estat fins a l'estructura territorial, passant per la credibilitat del poder legislatiu i del sistema judicial, han entrat en una crisi de la qual no podran sortir sense una profunda reforma.

Volem una societat andorrana fonamentada en el treball, la justícia social, la llibertat d'empresa i la formació permanent, al llarg de la vida.

Per avançar en aquest camí hem de tenir clar on som.

Hem de comprendre la complexa situació en la qual es troba el país. Hem de procurar conèixer la història immediata i els riscos que cal encarar en aquest nou entorn. I els hem de saber explicar, amb raó i respecte, sense eludir veritats amargues, perquè saber és l'únic camí per canviar.

En la reunió d'SDP de dissabte passat vaig dir que l'oblit del coneixement porta al cinisme de la pràctica. Prou que ho veiem.

A SDP tenim sentit institucional, sentit d'Estat. Pensar abans que res en el país i els ciutadans és el que cal fer avui, quan ens trobem en plena crisi econòmica, sacsejats per la tempesta de la crisi financera i amb una societat que manifesta amb tota claredat una gran desconfiança respecte la política i els polítics.

Perquè per molt que els portaveus de DA vulguin repetir que anem millor, la veritat és que estem en plena crisi econòmica. Una crisi que es manifesta en uns nivells de desocupació inacceptables i un estancament profund de l'activitat econòmica, amb un preocupant ensorrament del consum intern.

La darrera enquesta de conjuntura de la Cambra de Comerç no pot amagar que portem set anys de recessió. El comerç continua la davallada (un -3%) i l'hosteleria també cau (un -1%).

El fet és que aquí és on som. Tenim els desequilibris, cal corregir-los. I per fer-ho cal avançar, i a la vegada, en dues direccions: recuperar la competitivitat del nostre comerç i del turisme i tornar a créixer. Les dues coses.

Si volem evitar continuar per la via de la destrucció dramàtica d'activitat econòmica i d'ocupació, que és el que

està succeint, l'única alternativa possible per recuperar la competitivitat és fer un ajustament seriós per acceptar que som més pobres.

I això vol dir sacrificis, i a la vegada reformes radicals que ens permetrien millorar la competitivitat.

Aquesta és l'alternativa real a la que estem confrontats, no ens enganyem.

La qüestió és si serem capaços de fer un ajustament clar i decidit i tornar a créixer; o bé ens instal·lem en una llarga etapa d'estancament, de marasme, amb taxes de creixement nul·les o molt febles i amb un ajustament interminable, al final del qual ens adonarem que ens hem menjat bona part del capital acumulat al llarg d'aquests anys, que és el que ja està començant a succeir. Aquesta és l'alternativa.

De manera que ajustament i reformes, sí. I això implica sacrificis per part de tothom. L'ajustament s'ha de fer a tot arreu, també al sector públic, on l'objectiu de reducció del dèficit públic és irrenunciable.

Ara toca ser valents per, amb responsabilitat, solidaritat i confiança, qüestionar el que calgui: el model territorial i la llei electoral en primer terme.

*President de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra (SDP)